

Viborg Kommune
Att.: Anders Haugstrup Andersen
Prinsens Allé 5
8800 Viborg

Tilladelse til vandløbsrestaurering i Kvosted Bæk

Viborg Kommune meddeler hermed tilladelse efter vandløbsloven og naturbeskyttelsesloven til at gennemføre et vandløbsrestaureringsprojekt i Kvosted Bæk, mellem st. 3257 og st. 4030meter. Projektet berører matriklerne 11d, 14c og 18 Borup By, Tårup. Se vedlagte bilag 1 for oversigtskort over projektområdet.

Viborg Kommune meddeler samtidig dispensation fra § 3 i naturbeskyttelsesloven, idet projektet vurderes at være gavnligt for vandløbet og ikke vil påvirke anden beskyttet natur væsentligt.

Tilladelsen gives på følgende vilkår:

1. Restaureringen af vandløbet skal udføres i overensstemmelse med principperne i det offentliggjorte projekt "Offentlig høring for restaureringsprojekt i Kvosted Bæk" som blev offentliggjort 4. juni 2024.
2. Bygherre kan, hvis det skønnes formålstjenstligt, lade udføre mindre tekniske ændringer under arbejdets udførelse.
3. Der må ikke ske terrænændring som følge af arbejdskørsel i projektområdet.
4. Indenfor beskyttet natur må der kun køres i eksisterende kørespor medmindre der anvendes køreplader.
5. Adgangsveje skal følge skitseringen på kortet på bilag 1.
6. Projektet må ikke påvirke vandstanden uden for projektområdet.
7. Den fremtidige vedligeholdelse af Kvosted Bæk påhviler fortsat Viborg Kommune jævnfør gældende regulativ for vandløbet.
8. Ved arbejdets udførelse skal det sikres, at der ikke sker udvaskning af sand, jord eller tørv til nedenfor liggende vandløbsstrækninger, subsidiært at evt. aflejringer forårsaget af anlægsarbejdet oprenses som led i projektet inden arbejdets afslutning.
9. Dræn og andre rørdløb må ikke dækkes med grus. Herunder vandindtaget til Jordbro Eng sø der findes cirka i station 3370.

Dato: 8. august 2024

Sagsnr.: 24/13833
Sagsbehandler: vpmhfla

Direkte tlf.: 87 87 55 16
Direkte e-mail: mhfla@viborg.dk

Side 1 af 10

10. Projektet må ikke føre til ændret afvanding af vandløbsnære arealer. Vandspejlskoten må maksimalt ændres 5 cm ved udlægning af gydegruset. Det kan vurderes ved at placere markeringspæle i vandløbet ved det opstrøms matrikelskel oven for den strækning arbejdet omfatter, hvorpå vandspejlskote registreres før og efter udlægning af gydegrus på bilag 3 (kontrolskema ved udlægning af gydegrus). Nøgletallene for de enkelte gydebanker, som findes på kontrolskemaet (bilag 3), skal registreres, og skemaet skal indsendes til kommunen ved færdigmeddelelse af projektet.
11. Efter to år kan ansøger, hvis vandløbsmyndigheden vurderer det nødvendigt, supplere gydebankerne med op til 10 % af den oprindeligt udlagte mængde grus samt én skjulesten pr. oprindeligt udlagt m³ gydegrus. Tilladelsens øvrige vilkår skal overholdes ved udlægningen.
12. Anlægget færdigmeldes til Natur og Vand, der herefter kan syne arbejdet. I forbindelse med færdigmeldingen returneres det vedhæftede kontrolskema fra DTU-Aqua, samt foto med dokumentation for anvendt grusstørrelse. Grusstørrelsen dokumenteres ved at udtage en repræsentativ delmængde svarende indholdet i en 12 liters spand. Størrelsesangivelse kan sikre ved brug af tommestok.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Det bemærkes, at Viborg Kommune, hvis vilkårene eller senere anvisninger ikke efterkommes, er berettiget til at foretage det fornødne på ansøgers bekostning. Afgørelsen kan først udnyttes, når klagefristen er udløbet, og der ikke er indkommet klager

Lovgrundlag

Alle former for restaureringer, som f.eks. etablering af kunstige overhængende brinker, placering af større sten, placering af planker eller lignende ved vandløbsbunden, etablering af strømkoncentratorer og etablering af gydebanker, kræver en tilladelse efter vandløbsloven. Ligeledes kræver enhver form for tilstandsændring i beskyttet natur en dispensation fra naturbeskyttelsesloven.

Tilladelsen er givet efter:

- Vandløbslovens § 37 (LBK nr. 1217 af 25. november 2019)
- Kapitel 2 i Bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering m.v. (BEK nr. 834 af 27/06/2016)
- Naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2 (LBK nr. 1392 af 4. oktober 2022), idet der dispenseres fra § 3 i samme lov.

Beskrivelse af projektet

Projektet er indsendt af Viborg Kommune som også ejer matriklen for vandløbsstrækningen. Projektet omhandler udlægning af 3 stk. gydebanker og skjulesten nedenfor Gammelstrupvej med mulighed for supplerende gydegrus indenfor 2 år.

Kvosted Bæk er ikke målsat i vandområdeplanerne 2021-27. Derfor er tilstanden ukendt. Kvosted Bæk afvander til Jordbro å, som er målsat til god økologisk tilstand. Tilstanden i Jordbro å er moderat økologisk tilstand.

Der er en ældre fiskeundersøgelse fra Kvosted Bæk fra 2016, der viser ringe forekomst af ørreder ved Langvad Bro (Gammelstrupvej). Formålet med restaureringsprojektet er at forbedre bundsubstratet på udvalgte steder, hvilket vil betyde bedre forhold for fisk og smådyr tilknyttet vandløbet. Projektet kan derfor medvirke til, at Kvosted Bæk får en bedre økologisk tilstand.

Begrundelse for afgørelsen

Vandløbsmålsætning

Kvosted Bæk er ikke et målsat vandløb i vandområdeplan 2021-27. Men vandløbet afvander til Jordbro Å som er målsat til god økologisk tilstand.

Afvandingsmæssige forhold og vedligehold

Supplering af de eksisterende gydebanks, etablering af nye, samt udlægning af skjulesten forventes ikke at påvirke afstrømnings- eller afvandingsmæssige forhold i vandløbet eller på de nærliggende arealer. Ansøger har i projektbeskrivelsen redegjort for, at afstrømning og afvanding ikke ændres uden for projektområdet. Grusset udlægges ved brug af stokkemethoden og der forventes en maksimal opstuvning lige opstrøms gydebanken på 5 cm. 20 meter opstrøms gydebanken forventes der ikke ændringer i vandstandsforholdene.

Der ændres med afgørelsen ikke på ansvaret for vedligeholdelsen af åen. Det er fortsat Viborg kommune der står for vedligeholdelsen.

Natura 2000

Ifølge habitatbekendtgørelsen (BEK nr. 1098 af 21. august 2023) skal der foretages en vurdering af om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Projektet afvander til habitatområde 30 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 24. Der er således ikke udpegede naturtyper i projektområdet eller grænsende op til projektområdet.

Udpegningsgrundlaget er blandt andet odder, damflagermus, flodlampret og bæklampret

Der er kendskab til forekomst af bæklampret i projektområdet. Der er også mulighed for, at bl.a. odder findes i området.

Det vurderes at indsatsen ikke vil påvirke bevaringsstatus for arter eller naturtyper på udpegningsgrundlaget negativt, ligesom det vurderes at projektet ikke vil få negative konsekvenser for arter på Naturbeskyttelseslovens bilag 3 og 5. Udover formålet med at forbedre og etablere nye gydebanks samt skjulesten for ørred vil de fysiske ændringer i vandløbet være til gavn for den gunstige bevaringsstatus for bæklampret og flodlampret.

Samlet vurderes det, at vandløbsrestaureringen i Kvosted Bæk med tilladelsens vilkår vil medføre en positiv påvirkning af miljøet.

Med de givne vilkår vurderer Viborg Kommuner, at restaureringsprojektet ikke vil påvirke bevaringsstatus for udpegningsgrundlaget i Natura 2000-området.

Projektet vurderes endvidere ikke at medføre negativ påvirkning på eventuelle bilag IV arter.

Naturbeskyttelsesloven

Kvosted Bæk er beskyttet efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven. Formålet med beskyttelsen i § 3 er at bevare naturområderne som levesteder for vilde dyr og planter. Alle former for tilstandsændringer i beskyttet natur kræver dispensation. Det er Viborg Kommunerens vurdering, at det aktuelle projekt ikke vil føre til væsentlige ændringer i vandløbets fysiske forhold. Herunder fordi arbejdet sker direkte fra eksisterende køreveje. Der kan derfor meddeles dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 med den begrundelse, at projektet kun vil påvirke naturtilstanden i vandløbet kortvarigt, hvorefter forholdene for fisk og smådyr forbedres.

Der ligger desuden beskyttet natur indenfor arbejdsområdet ved de tre planlagte gydebanks. For at undgå væsentlige tilstandsændringer, er der stillet vilkår til oplag og kørsel, der skal sikre den beskyttede natur i forbindelse med arbejdet.

Udlægning af skjulesten samt supplerende gydegrus vurderes at forbedre naturværdien i vandløbet, idet det vurderes at skabe turbulens og modvirke tilsanding, samt virke som skjulesteder for ørredyngel og lampretter. De varierede bundforhold vil også øge livsvilkårene for øvrig bundfauna, herunder vandløbsinsekter, i vandløbet.

Der er ikke kendskab til forekomst af bilag IV arter i projektområdet. Der er dog mulighed for, at bl.a. odder findes i området. Projektet vurderes imidlertid ikke at medføre negativ påvirkning på eventuelle bilag IV arter.

Samlet vurderes det, at vandløbsrestaureringen i Kvosted Bæk med tilladelsens vilkår vil medføre en positiv påvirkning af miljøet.

Okker

Området hvor gydebanksene udlægges er udpeget som lavbundsareal, desuden er området klassificeret som okkerklasse I (stor risiko). Projektet indebærer ikke drænarbejder og/eller forbedret afvanding, og der forventes derfor ikke okkerudvaskninger.

Kommuneplan

Det ansøgte projekt er omfattet af følgende retningslinjer i kommuneplanen 2017-2029 for Viborg Kommune: lavbundsareal, økologisk forbindelseslinje og bevaringsværdigt landskab. Projektet vurderes ikke at påvirke udpegningerne. Med vilkårene opstillet i denne afgørelse, sikres det, at disse værdier beskyttes.

Vurdering af Virkning på Miljø

Viborg Kommune har vurderet projektet jævnfør lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM). Viborg Kommune vurderer, at projektet ikke vil medføre en væsentlig indvirkning på miljøet, og at reguleringen i sig selv ikke er af en sådan størrelse, at det er relevant at overveje udarbejdelse af en VVM-redegørelse. Det er derfor kommunens vurdering, at projektet ikke skal screenes for VVM-pligt.

Kulturarv – arkæologiske fund

Der kan være væsentlige fortidsminder i det berørte område. Findes der spor af dette, skal arbejdet indstilles, og Viborg Museum (tlf.: 87 87 38 14) kontaktes med det samme.

Derfor kan du med fordel spørge hos Viborg Museum senest en uge før arbejdet starter, om man evt. vil deltage under arbejdet. På Slots- og Kulturstyrelsens hjemmeside, kan du finde mere information om museumsloven, men du er også velkommen til at henvende dig med konkrete spørgsmål direkte til Museet.

Offentliggørelse

Projektet har været offentliggjort på Viborg Kommunes hjemmeside [Vandløb - Viborg Kommune](#) i en 8 ugers høring jf. bestemmelserne i bekendtgørelse om vandløbsregulering og –restaurering m.v. Der er ikke kommet bemærkninger, som er indarbejdet i denne tilladelse. Viborg Lystfiskerforening har bemærket at der tidligere er udlagt gydegrus ved gydebanke 1 og opfordre til at er også udlægges gydegrus længere opstrøms projektet.

Dette forslag er ikke indarbejdet i projektet.

Afgørelsen offentliggøres på kommunens hjemmeside den **8. august 2024**. Der er fire ugers klagefrist på afgørelsen, jf. klagevejledningen i bilag 2.

Denne afgørelse tilsidesætter ikke eventuelle servitutter og privatretlige aftaler. Der er med denne afgørelse ikke taget stilling til anden lovgivning.

Med venlig hilsen

Martin Friis Larsen
Vandløbsmedarbejder

Kopi til:

- Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
- Danmarks Naturfredningsforening – lokal, dnviborg-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – national, natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – lokal, viborg@dof.dk
- Dansk Botanisk forening Jylland, dbf.oestjylland@gmail.com
- Dansk Entomologisk Forening, entomologiskforening@gmail.com
- Dansk forening for rosport, dffr@roning.dk
- Dansk kano- og kajakforbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbundet, lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund lokal, himmerland@sportsfiskerforbundet.dk
- Danske Vandløb, dv@danskevandloeb.dk
- Friluftsrådet LimfjordSyd, Viborg@friluftsradaet.dk
- Kystdirektoratet, kdi@kyst.dk
- Viborg Museum, oldtid@viborg.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Viborg Lystfiskerforening, Jørgen Buch, formand@vsf.dk
- Fiskerikontrollen i Nykøbing Mors, inspektoratvest@fiskeristyrelsen.dk
- Kvosted Bæks Lodsejerlag ved Tommy Bach Pedersen, verdensende42@gmail.com
- Ejer af matriklerne 11d og 14c Borup By, Tårup

Bilag

1. Oversigtskort
2. Klagevejledning
3. Kontrolskema ved udlægning af gydegrus

Bilag 1: Oversigtskort

1:4.000

1:12.500

Signaturforklaring:

Gule streger: Køreveje + udlægning af grus

Grønne streger i vandløb: Udlægning af gydegrus og skjulesten

Bilag 2: Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet og klagefristen er 4 uger fra afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsesdatoen.

Afgørelsen efter vandløbsloven kan påklages af:

1. Den, afgørelsen er rettet til
2. Enhver, der må have en individuel, væsentlig interesse i afgørelsen
3. En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker (jf. vandløbslovens §84).

Offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger med væsentlig interesse i afgørelsen er også klageberettigede efter naturbeskyttelsesloven.

Såfremt der bliver klaget over afgørelsen, må den ikke udnyttes medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet opretholder afgørelsen. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan dog i særlige tilfælde ophæve denne opsættende virkning.

Klager kan indsendes via klageportalen: [Nævnenes Hus](#). Her kan du også læse mere om klagenævnets sagsbehandling. Klageportalen kan også findes på [borger.dk](#) og [virk.dk](#), hvor du kan logge på med MitID.

Klagen sendes via klageportalen til Viborg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i klageportalen.

Klagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om klageportalen. Hvis du på grund af særlige forhold ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til kommunen, som har truffet afgørelse i sagen. Kommunen videresender herefter anmodningen til klagenævnet, som afgør, om anmodningen kan imødekommes.

Gebyr

Det koster et gebyr at klage over afgørelsen. Gebyrets størrelse er pr. 1. februar 2017 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer.

Klagegebyret opkræves af Nævnenes Hus. Betaling af klagegebyr sker ved elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling. Gebyr skal indbetales inden for en fastsat frist. Hvis gebyret ikke indbetales inden udløbet af fristen, afvises klagen.

Gebyret tilbagebetales, hvis:

1. klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for at efterkomme afgørelsen som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis:

- der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førstestansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- klager trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Spørgsmål om betaling og tilbagebetaling af gebyr afgøres af Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Nævnets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Hvis du vil indbringe afgørelsen efter naturbeskyttelsesloven for domstolene, skal det ske inden 6 måneder, fra du har modtaget dette brev.

Bilag 3: Kontrolskema ved udlægning af gydegrus

Kontrolskema ved udlægning af gydegrus

Udført den: / 201

Kommune:

Vandløb:

Lokalitet:

Evt. koordinat:

Udført af (forening, kommune o. lign.):

Skema udfyldt af (navn, tlf.):

I alt udlagt gydegrus: m³ fordelt på antal gydebanke udlagt:

Gydegruset sammensætning: % i str. 16-32 mm

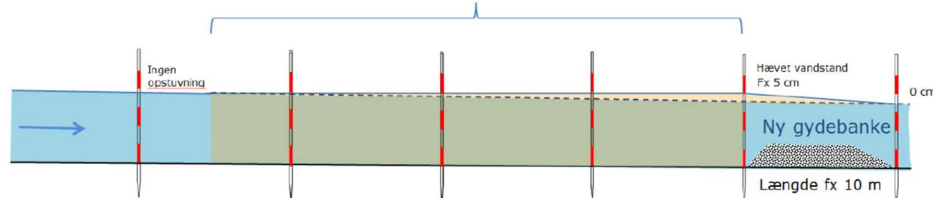
% i str. 33 -64 mm

I alt udlagt skjulesten: m³ i str. (diameter): cm

Andet (grene, træ o. lign.):

Nøgletal for de enkelte gydebanke		Gydebanke nr.			
		1	2	3	4
Før	Gns. vanddybde til fast bund (cm)				
	Gns. bredde (fx 2,5 m)				
Efter restaurering	Gns. vanddybde <i>efter</i> udlægning af gydegrus (cm)				
	Målt "tykkelse" af det udlagte lag gydegrus (cm)				
	Længde af færdig gydebanke (m)				
	Gns. bredde af vanddækket gydebanke <i>efter</i> restaurering (fx 2,4 m)				
	Hævet vandstand ved start på gydebanke (cm) (målt på landmålerstok, se oversigtstegning)				
	Målt længde af opstuvningszone ved restaureringen (m), se oversigtstegning				

Opstuvningszone, måles med landmålerstokke for hver 10 m

Skema udarbejdet af Jan Nielsen og Finn Sivebæk, DTU Aqua

Se også DTU Aquas vejledning "Sådan laver man gydebanke for laksefisk", hentes på www.fiskepleje.dk